Европейски парламент
2024-2029

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2025/2135(INI)

30.9.2025

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно положението с основните права в Европейския съюз – годишен доклад за периода 2024 – 2025 г.
(2025/2135(INI))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Анна Строленберг

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....3

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....12

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно положението с основните права в Европейския съюз – годишен доклад за периода 2024 – 2025 г.
(2025/2135(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС),

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“),

– като взе предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съда на ЕС“),

като взе предвид Директива (ЕС) 2024/1385 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно борбата с насилието над жени и домашното насилие[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1083 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Директива 2010/13/ЕС (Европейски акт за свободата на медиите)[2],

– като взе предвид Директива (ЕС) 2024/1069 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно защитата на лицата, ангажирани в публично участие, срещу явно неоснователни искове или съдебни производства, с които се злоупотребява („стратегически съдебни производства, насочени срещу публично участие“)[3](Директива за борба срещу ССПНСУО),

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза[4] (наричан по-нататък „Регламент относно обвързаността с условия“),

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)[5],

[1] ОВ L, 2024/1385, 24.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
[2] ОВ L, 2024/1083, 17.4.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
[3] ОВ L, 2024/1069, 16.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj.
[4] ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
[5] ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.

– като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право[6],

– като взе предвид предложението на Комисията от 2 юли 2008 г. за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (COM(2008)0426) (хоризонтална директива за борба с дискриминацията),

– като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход[7],

– като взе предвид Стратегията на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 – 2025 г. (COM(2020)698), Стратегията за равенство между половете (2020 – 2025 г.) (COM(2020)152), Стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021 – 2030 г. (COM(2021)101), Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г. (COM(2020)565), Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2020 – 2030 г. (COM(2020)620) и съобщението на Комисията за тяхното актуализиране и укрепване,

– като взе предвид стратегията на ЕС за подобряване на прилагането на Хартата на основните права (COM(2020)711) и годишните доклади на Комисията, по-специално годишния доклад за 2024 г. относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС – Финансиране за насърчаване, защита и прилагане на основните права (COM(2024)456),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2024 г., озаглавено „Доклад относно върховенството на закона за 2024 г. Ситуация в областта на върховенството на закона в Европейския съюз“ (COM(2024)800), и от 8 юли 2025 г., озаглавено „Доклад относно върховенството на закона за 2025 г. Ситуация в областта на върховенството на закона в Европейския съюз“ (COM(2025)900), и приложените към тях 27 глави по държави,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 7 март 2025 г., озаглавено „Пътна карта за правата на жените“ (COM(2025)97), в което се очертава дългосрочна визия за постигане на равенство между половете;

– като взе предвид договорите и инструментите на ООН в областта на правата на човека относно защитата на правата на човека и основните свободи, по-специално Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права, Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, препоръките и докладите от всеобщия периодичен преглед на ООН, както и съдебната практика на органите по

[6] ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj.
[7] ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

договорите на ООН и специалните процедури на Съвета по правата на човека,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ), която беше ратифицирана от ЕС на 23 декември 2010 г. и по която всички държави членки са страни, факултативния протокол към нея, ратифициран от 22 държави членки, както и общите коментари относно КПХУ и забележките на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания,

– като взе предвид Програмата на ООН за устойчиво развитие за периода до 2030 г. и Целите за устойчиво развитие (ЦУР),

– като взе предвид принципите от Йогиакарта и относно прилагането на международното право в областта на правата на човека във връзка със сексуалната ориентация, половата идентичност, изразяването на половата принадлежност и половите характеристики,

– като взе предвид препоръките и докладите на Бюрото за демократични институции и права на човека, на Върховния комисар по националните малцинства, на представителя по въпросите на свободата на медиите и на други органи на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),

– като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ),

– като взе предвид препоръките, становищата, докладите и резолюциите на Съвета на Европа, по-специално на Венецианската комисия, Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта (ЕКРН), Експертната група за действия срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO), Групата държави срещу корупцията (GRECO), Управителния комитет за борба с дискриминацията, многообразието и приобщаването, Парламентарната асамблея, Европейския комитет за социални права и други органи на Съвета на Европа,

– като взе предвид изявленията, препоръките, докладите и посещенията по държави на комисаря на Съвета на Европа по правата на човека, включително неговия доклад от 4 септември 2025 г., озаглавен „Externalised asylum and migration policies and human rights law“ (Външна политика в областта на убежището и миграцията и право в областта на правата на човека),

– като взе предвид платформата на Съвета на Европа за безопасност на журналистите,

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (наричана по-нататък „Истанбулската конвенция“), която беше ратифицирана от Европейския съюз на 28 юни 2023 г.,

– като взе предвид Европейската социална харта на Съвета на Европа,

– като взе предвид Европейския стълб на социалните права и свързания с него план за действие,

– като взе предвид докладите, проучванията и становищата на Агенцията на ЕС за основните права (FRA), и по-специално нейните доклади за основните права за 2024 и 2025 г.,

– като взе предвид своите предишни резолюции относно положението на основните права в Европейския съюз,

– като взе предвид своите резолюции относно докладите на Комисията относно върховенството на закона,

– като взе предвид своите резолюции относно конкретни държави членки, сред които Гърция, Унгария и Словакия,

– като взе предвид своята резолюция от 8 февруари 2024 г. относно изпълнението на Стратегията на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 – 2025 г.[8],

– като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2022 г., озаглавена „Към равни права за хората с увреждания“[9],

– като взе предвид своята резолюция от 10 ноември 2022 г. относно расовата справедливост, недискриминацията и борбата с расизма в ЕС[10],

– като взе предвид своята резолюция от 8 март 2022 г. относно свиващото се пространство на гражданското общество в Европа[11],

– като взе предвид своята резолюция от 14 декември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно борбата с насилието, основано на пола: кибернасилие[12],

– като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно определянето на насилието, основано на пола, като нова област на престъпност, посочена в член 83, параграф 1 от ДФЕС[13], и своята резолюция от 18 януари 2024 г. относно разширяването на списъка на престъпленията, установени на равнището на ЕС, за да обхване речта на омразата и престъпленията от омраза[14],

– като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2020 г. относно създаването на Механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права[15],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и

[8] ОВ C, C/2024/6340, 7.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6340/oj.
[9] ОВ C 177, 17.5.2023 г., стр. 13.
[10] ОВ C 161, 5.5.2023 г., стр. 10.
[11] ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 2.
[12] ОВ C 251,30.6.2022 г., стр. 2.
[13] ОВ C 117, 11.3.2022, стр. 88.
[14] ОВ C, C/2024/5733, 17.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.
[15] ОВ C 395, 29.9.2021 г., стр. 2.

вътрешни работи (A10-0000/2025),

А. като има предвид, че в няколко държави членки се наблюдава отстъпление от демокрацията;

Б. като има предвид, че корупцията продължава да бъде повод за сериозна загриженост;

В. като има предвид, че свободата на медиите в целия ЕС продължава да бъде застрашена, особено в България, Гърция, Италия, Унгария и Словакия; като има предвид, че стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, продължават да бъдат заплаха за свободата на медиите;

Г. като има предвид, че журналистите и медийните работници страдат от несигурни условия на труд и опасна среда;

Д. като има предвид, че разпространението на дезинформация поляризира и отслабва демокрацията;

Е. като има предвид, че новите технологии, включително системите с ИИ, рискуват да изострят дискриминацията и съществуващите неравенства; като има предвид, че използването на шпионски софтуер, лицево разпознаване и технологии за масово наблюдение представляват неправомерни и недемократични практики;

Ж. като има предвид, че придържането към ценностите на Съюза, определени в член 2 от ДЕС, е основна предпоставка за достъп до фондовете на ЕС;

З. като има предвид, че комисарят на Съвета на Европа по правата на човека препоръчва извършването на всеобхватни оценки на риска за правата на човека, преди да се пристъпи към външно сътрудничество;

И. като има предвид, че опитите за спиране на регистрацията на молбите за убежище са повод за сериозно безпокойство; като има предвид, че правата на човека на засегнатите лица трябва да бъдат зачитани, техните нужди от закрила трябва да бъдат оценявани, а на лицата, които отговарят на условията за международна закрила, трябва да бъде предоставен достъп до съдържателни мерки за закрила;

Й. като има предвид, че основаното на пола насилие срещу жени и ЛГБТИК+ лица продължава да бъде широко разпространено, особено за лицата, подложени на многобройни и пресичащи се форми на дискриминация; като има предвид, че отказът на достъп до безопасен и законен аборт е форма на насилие, основано на пола;

К. като има предвид, че е налице безпрецедентна и засилена атака срещу гражданското пространство в целия ЕС; като има предвид, че атаките срещу организации на гражданското общество и защитници на правата на човека, които защитават и популяризират ценностите на Съюза, се увеличиха и продължават да будят сериозна загриженост;

Л. като има предвид, че в някои държави членки, като Кипър, Франция, Гърция,

Италия, Малта, Полша и Испания, организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека са изправени пред наказателно преследване заради помощта, която оказват на бежанците и мигрантите;

M. като има предвид, че финансирането от ЕС за гражданското общество следва да бъде гарантирано в следващата многогодишна финансова рамка (МФР);

H. като има предвид, че институционализираният расизъм е залегнал в правителствените политики и обществените служби, например полицейските сили;

O. като има предвид, че проучванията на FRA относно чернокожите хора, евреите, мюсюлманите и ЛГБТИК+ лицата в ЕС показват, че те се сблъскват с широко разпространена омраза;

Основните права под заплаха

1. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да зачитат и насърчават ценностите на ЕС, залегнали в член 2 от ДЕС;

2. настоятелно призовава Комисията да затвърди годишните доклади за прилагането на Хартата;

3. подчертава необходимостта от укрепване на механизмите за мониторинг и оценка;

Натиск върху демокрацията

4. отново изтъква необходимостта от създаване на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права;

5. настоятелно призовава държавите членки да се борят с корупцията и да спазват изцяло препоръките на Групата държави срещу корупцията (GRECO);

6. изразява дълбока загриженост относно нарастващия натиск, политическата намеса и атаките срещу медиите и журналистиката в няколко държави членки, включително липсата на независимост на обществените медии;

7. изразява съжаление относно системните пропуски в разследването и наказателното преследване на престъпления срещу журналисти в няколко държави членки, като Малта, Гърция и Словакия;

8. призовава Комисията и държавите членки да гарантират безопасността и защитата на журналистите и медийните участници и да насърчават свободните, независими и плуралистични медии; призовава Комисията и държавите членки да приложат необходимите мерки за прекратяване на всички случаи на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, в ЕС;

9. споделя становището на генералния секретар на ООН, че алгоритмите не следва да контролират какво гледат хората, и че технологичните дружества следва да

използват бизнес модели, които не отдават приоритет на ангажираността над правата на човека;

10. отново призовава държавите членки, и по-специално Гърция, Кипър, Италия, Унгария, Полша и Испания, да следват всички препоръки на анкетната комисия за разследване на използването на Pegasus и еквивалентен шпионски софтуер за наблюдение (PEGA) и на Венецианската комисия;

11. призовава за финализиране на присъединяването на ЕС към ЕКПЧ;

Нарушения на основните права по границите

12. решително осъжда широко разпространените нарушения на основните права по границите, включително отблъскванията, които се превръщат в системна практика в няколко държави членки;

13. призовава ЕС и държавите членки да спазват международните задължения и ангажименти в областта на правата на човека и да се въздържат от приемане на миграционни политики, които изострят неравенството и изключването;

14. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да сложат край на системното възпрепятстване на неправителствените усилия за търсене и спасяване (SAR); припомня спешната необходимост от създаване на фонд на ЕС за търсене и спасяване и призовава институциите на ЕС да заделят подходящо финансиране за тази цел в следващата МФР;

15. настоятелно призовава държавите членки да следват препоръките от доклада на комисаря на Съвета на Европа по правата на човека, решително осъжда периодично повтарящата се реторика срещу бежанците и мигрантите;

16. призовава държавите членки да приложат изцяло Пакта за миграцията и убежището; изразява загриженост относно липсата на готовност от страна на някои държави членки за спазване на крайния срок за изпълнение, по-специално по отношение на разпоредбите, свързани с основните права;

Насилие, основано на пола, права на жените и права на ЛГБТИК+ лицата

17. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат необходимите мерки за борба с движенията, действащи в ущърб на равенството между половете и правата на човека;

18. приветства пътната карта на ЕС за правата на жените и приложената към нея Декларация за принципите на равенство между половете; изразява съжаление обаче във връзка с липсата на силни финансови ангажименти;

19. настоятелно призовава ЕС и държавите членки да се борят срещу всички форми на насилие, основано на пола, и да се справят с първопричините за тях, включително кибернасилието, основано на пола; отново призовава Комисията да признае насилието, основано на пола, като ново престъпление на ЕС съгласно член 83, параграф 1 от ДФЕС;

20. отново призовава за включване на правото на аборт в Хартата; подчертава, че все още няма определение на ЕС за изнасилването при липса на съгласие;

21. призовава България, Чехия, Унгария, Литва и Словакия да ратифицират Истанбулската конвенция;

Заплахи за гражданското общество

22. призовава Комисията и държавите членки да гарантират и насърчават ангажираността и ефективното участие на гражданите и организациите на гражданското общество в изготвянето на политиките;

23. призовава Комисията да гарантира, че предстоящата стратегия на ЕС за гражданското общество подкрепя, защитава и оправомощава организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека, които защитават и насърчават ценностите на ЕС, и да създаде механизъм за бързо реагиране в ЕС, който да ги подкрепя;

24. решително осъжда продължаващото криминализиране на солидарността и настоятелно призовава държавите членки да се въздържат от него;

25. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че хората могат да упражняват правото си на мирни събрания, и да се въздържат от представяне на инициативи, които могат да имат възпиращ ефект върху гражданското пространство;

Структурен расизъм и дискриминация

26. отново призовава за деблокиране на хоризонталната директива за борба с дискриминацията;

27. призовава Комисията да представи амбициозни стратегии за равенството и борбата срещу расизма;

28. призовава Комисията и държавите членки да се борят срещу ксенофобията, расизма, омразата към жените, хомофобията, трансфобията и други форми на предразсъдъци, нетърпимост, дискриминация и омраза срещу уязвими лица;

29. настоятелно призовава държавите членки, по-специално Унгария и Словакия, да преразгледат законите, които дискриминират ЛГБТИК+ лицата и семействата на дъгата, и да се въздържат от представяне на всякакви инициативи, които рискуват да подкопаят правата на ЛГБТИК+ лицата, включително така наречените закони за пропаганда срещу ЛГБТИ, и да забранят конверсионните терапии;

30. призовава Комисията и държавите членки да се справят с дискриминацията и социалното изключване, пред които са изправени ромите и хората с увреждания;

Заплахи за екологичните, социалните и икономическите права

31. призовава Комисията и държавите членки да гарантират подходящ жизнен стандарт и здравословна околна среда за всички, включително достъп до

жилищно настаняване, качествено образование, социална сигурност и здравеопазване;

32. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

През 2024 г. и 2025 г. основните права в Европейския съюз бяха подложени на все по-голям натиск от различни фронтове. Заплахите за принципите на правовата държава, свиването на гражданското пространство, увеличаването на изказванията, проповядващи вражда и омраза, и ксенофобските послания, насилието срещу бежанци и мигранти, както и подкопаването на правата на жените и ЛГБТК+, показват тревожна тенденция.

Това подкопаване на основните права се изостря от трайните социално-икономически неравенства. Войната на Русия срещу Украйна продължава, нападенията срещу Газа не стихват, все повече лидери проявяват автократично поведение и на този фон основните права са подложени на все по-голям натиск. В тези напрегнати времена съществува реален риск основните права да останат на заден план в политическия дневен ред. Именно в моменти на нестабилност е от решаващо значение да се припомнят ценностите, на които се основава Европейският съюз: човешко достойнство, свобода, демокрация, равенство, върховенство на закона и зачитане на правата на човека, залегнали в Хартата на основните права и в Договорите на ЕС. Спазването на тези принципи е не само правно задължение за институциите на ЕС и държавите членки, но и фактор, който превръща Европа в уникален политически проект, основан върху благосъстоянието на гражданите. ЕС не трябва да прави компромиси с тези фундаментални принципи. Основните права не са нещо статично – те изискват активно насърчаване и изпълнение.

Атаките срещу гражданското пространство в цяла Европа са сред признаците за отслабване на демокрацията. Неотдавнашното ограничаване на правото на мирни събрания, по-специално забраните за пропалестински протести и гей събития, както и репресиите и криминализирането на защитниците на правата на човека и НПО, работещи с бежанци, лица, търсещи убежище, и мигранти, създадоха опасни прецеденти. Положението се утежнява поради ограниченията за финансирането, наложени от САЩ и ЕС на организациите на гражданското общество.

Докладчикът изразява загриженост относно нарастващата поляризация и разпокъсаност на европейските общества, често подхранвана от политически участници с популистки виждания. Посочването на малцинствата като изкупителни жертви, използването на политиката на идентичност и разпространението на дезинформация разделят общностите и подкопават доверието. Политиците и правителствата са длъжни да спазват демократичните стандарти и да се въздържат от реторика, която подхранва омразата, расизма и насилието.

Бързите цифрови промени и изкуственият интелект задълбочават тези рискове, тъй като неконтролираното разпространение на изказвания, проповядващи вражда и омраза, и на вредно съдържание онлайн, заедно с предубедени алгоритми и манипулативен дизайн, подкопават равенството и гражданския живот. Тези заплахи станаха особено явни по време на изборите за Европейски парламент, когато се появиха съобщения за увеличаване на онлайн заплахите, подбуждащи към омраза, насилие и смърт в различни държави членки[1]. Освен това службите за сигурност в някои държави предупредиха за бързата онлайн радикализация на младите хора, особено в рамките на

[1] ОССЕ: БДИПЧ, European Parliament Elections 6 – 9 June 2024 – ODIHR special election assessment mission final report (Избори за Европейски парламент 6 – 9 юни 2024 г. – Окончателен доклад на специалната мисия на БДИПЧ за оценка на изборите), Варшава, 2024 г., стр. 15.

десни екстремистки мрежи. И накрая, външната намеса в изборните процеси е ясен пример за това как онлайн платформите могат да бъдат използвани като оръжие за подкопаване на демокрацията.
През следващите години Съюзът трябва да обнови демократичните си основи, да засили участието на гражданите и да постави равенството, справедливостта и устойчивостта в центъра на своите политики. Само чрез активна защита и постигане на напредък в областта на правата ЕС може да възстанови доверието в своите институции и да остане надежден фактор на международната сцена.

Подход на докладчика
С настоящия доклад докладчикът се стреми да подчертае основните развития в състоянието на основните права в ЕС през 2024 г. и 2025 г.
Ограниченият обем на докладите по собствена инициатива изисква приоритизиране на някои теми, но отсъствието на някои опасения не намалява тяхното значение. Настоящият текст предоставя обща рамка, която може и ще бъде допълнително обогатена на етапа на измененията.
Структура
Проектът на доклад е структуриран около групи от основни права. Докато в първата част на доклада се прави преглед на основните проблеми, свързани с основните права в ЕС, в отделните глави се съдържат конкретни призиви за действие, за да бъде докладът възможно най-практичен, целенасочен и оперативен.
Ето основните глави:
Основните права под заплаха
Тази глава съдържа общи призиви за отстояване на основните права, например насърчаването на ценностите на ЕС.
Натиск върху демокрацията
В настоящата глава се разглежда отстъплението на няколко държави членки, включително заплахите за независимостта на съдебната власт, корупцията по високите етажи на властта, злоупотребата с шпионски софтуер и отслабването на парламентарните права. В нея се подчертават и рисковете за свободата и плурализма на медиите, разпространението на дезинформация и злоупотребата с извънредни правомощия.
Нарушения на основните права по границите
Тази глава обхваща, наред с другото, отблъскването, системното насилие и политиките на екстернализация, които подкопават достъпа до убежище и нарушават принципа на забрана за връщане. В нея се призовава за търсене на отговорност и за предприемане на действия от страна на ЕС, за да се гарантира, че при управлението на миграцията се зачита човешкото достойнство.
Насилие, основано на пола, права на жените и права на ЛГБТИК+ лицата
В тази глава се подчертава спешната необходимост от борба срещу насилието, основано на пола, включително срещу движенията, чиято дейност е насочена против равенството между половете. В нея се призовава за защита на сексуалните и репродуктивните права, за включване на правото на аборт в Хартата и за по-строги гаранции за ЛГБТИК+ лицата срещу омразата и дискриминацията.
Заплахи за гражданското общество
Тази глава обхваща безпрецедентните ограничения, наложени на гражданското пространство. В нея се призовава за устойчиво финансиране от ЕС на организациите на гражданското общество и за закрила на защитниците на правата на човека.
Структурен расизъм и дискриминация

В настоящата глава се разглежда системният расизъм и дискриминация. В нея се призовава за приемане на хоризонталната директива за борба с дискриминацията, за по-силни стратегии за равенство и за прилагане на законодателството на ЕС за борба с дискриминацията.

Заплахи за екологичните, социалните, икономическите и културните права

В тази глава се подчертават нарастващата бедност, изключването от жилищно настаняване и бездомността като повод за загриженост във връзка с основните права. В нея се подчертава правото на устойчива околна среда и се призовава за справедлив преход.